

Навчальна дисципліна «Шрифт та фірмовий стиль»

Навчальна дисципліна: професійної підготовки

Частина підготовки: вибіркова

Циклова комісія, за якою закріплена навчальна дисципліна: циклова комісія з дизайну

Викладач: Д'ячук Юрій Георгійович

Кількість кредитів ЄКТС: 7,0

Підсумкова форма контролю: залік

Кількість аудиторних занять: 10 лекцій, 6 практичних.

Самостійна робота: самостійна робота складає 106 годин. Самостійна робота здобувача відбувається впродовж 4 і 5 семестрів та складається з підготовки до практичних занять.

Вид індивідуальної роботи: індивідуальні заняття, консультації, перевірка виконання індивідуальних завдань, що винесені на поточний контроль тощо.

Консультації: здійснюються викладачем впродовж семестру згідно розкладу.

Анотація навчальної дисципліни

Мета вивчення дисципліни:

- вивчення засобів та методів шрифтової графіки.
- придбання теоретичних знань та практичних навиків в написанні текстів і шрифтових композицій різними гарнітурами та кеглем шрифтів.
- формування творчого підходу до виконання шрифтових композицій. Знайомство з історією шрифтів, стильовими особливостями їх графем.
- навчання майстерності використання засобів та методів застосування інструментів , матеріалів та технічних пристроїв.
- оволодіння мистецтвом рукописного шрифту та сучасними методами роботи з фотонабірним і комп'ютерним процесами.
- вивчення та опанування специфіки створення фірмового стилю на основі композиційних прийомів графічного формоутворення.
- опанування методами графічної організації об'єктів дизайну та їх вплив на формування фірмового стилю
- формування вміння опанувати методами розробки та формування графічних систем в рамках об'єктів дизайну фірмового стилю.

Завдання дисципліни:

- навчити студентів використовувати знання на практиці та застосовувати шрифтові композиції у рішенні графічних робіт,
 - володіти умінням обирати шрифти до композиції згідно історичних стилів, володіти умінням побудови шрифту, розрізняючи при цьому шрифти різних груп.
 - навчити створювати декоративні шрифти, володіти вмінням створювати образні характеристики шрифтового наповнення та його гармонії у мистецтві графічного дизайну, використовувати засоби акцидентного графічного формоутворення при створенні композиційних рішень у рекламі.
 - навчити навичкам роботи з композиційним формуванням графічного та об'ємного простору.
- В результаті вивчення дисципліни «Шрифт і фірмовий стиль» студенти повинні:

знати:

- історичний та сучасний процес утворення шрифту;
- шрифтознавство: поняття, значення, методи;
- особливості абрису, стилю та сфер використання різних шрифтів;
- знати новітні технології створення та зберігання шрифтів.
- теоретичні основи та закономірності створення фірмового стилю;
- цілі, функції фірмового стилю, його значення у рекламі, дизайні виробів, дизайні середовища;
- вимоги до створення фірмового стилю;
- основні етапи й особливості процесу створення фірмового стилю;
- основні константи фірмового стилю;

- структуру графічного знаку, його типові форми;
- фактори, що впливають на вибір фірмових кольорів;
- розробки українських дизайнерів з фірмового стилю;
- стилі утворюючі елементи предметно-просторового середовища, інформаційних систем, мобільних об'єктів;
- знати як використовувати сучасні інформаційні технології та Internet-ресурси;
- демонструвати естетичний смак у сприйнятті творів дизайну.

вміти:

- вільно давати оцінку якості шрифто-графічного виконання;
- знати новітні технології створення та зберігання шрифтів.
- обґрунтовувати власну авторську концепцію проекту,
- розробляти дизайн-проекти фірмового стилю;
- класифікувати зображальні знаки за характером рішення, типовими формами;
- використовувати спільні прийоми стилізації у розробці складових елементів фірмового стилю;
- розробляти зображальні знаки: символічні, алегоричні, емблематичні.
- застосовувати стратегії вибору назв фірмових знаків, марок, установ;
- аналізувати закономірності побудови різних гарнітур шрифтів;
- розробляти літерні, літерно-предметні, словесні логотипи;
- застосовувати виражальні можливості кольору у фірмовому стилі;
- створювати фірмовий стиль як набір графічних, словесних, друкарських постійних елементів, що забезпечують візуальну і смислову єдність товарів (послуг), усієї вихідної від фірми інформації.

Основні результати навчання

РН4. Застосовувати базові поняття, концепції, принципи, техніки і технології дизайну в процесі створення об'єктів дизайну.

РН5. Знаходити оригінальні рішення поставлених професійних завдань самостійно або в співпраці у творчому колективі /групі/, аргументуючи свій вибір.

РН7. Використовувати набуті знання конструктивні критичні зауваження фахівців стосовно своїх творчих та навчальних результатів для фахового розвитку.

РН8. Використовувати успішні українські та закордонні дизайнерські практики.

РН9. Зображувати композиційно-цілісні об'єкти дизайну засобами графічних технік.

РН14. Працювати автономно та/або в команді.

РН21. Виконувати роботи з використанням шрифтових композицій в професійній діяльності.

Тематика та види навчальних занять

Основна форма вивчення курсу — виконання практичних робіт. Знання, уміння та навички, отримані під час вивчення дисципліни, застосовуватимуться в різних напрямках професійної діяльності графічного дизайнера, наприклад, видавничо-поліграфічному, застосовуючи доцільний добір засобів рекламної графіки у візуалізації образу бренду: рекламних плакатах, афішах, вивісках, буклетах, сіті-лайтах тощо. Дисципліна є необхідною для набуття професійних знань, необхідних для вирішення завдань формування гармонійного предметно-просторового середовища життєдіяльності людини. Загальний обсяг навчального навантаження дисципліни «Шрифт та фірмовий стиль» на 2 та 3 курсах становить 6 кредитів ECTS (180 годин, у тому числі аудиторних — 11 годин лекційних та 97 практичних занять, самостійних занять — 68 годин). Формою контролю є семестровий перегляд у 4 семестрі та залік (4 години) у 5 семестрі. Теми і зміст практичних занять здійснюються у вигляді виконання практичних робіт в ручному і електронному вигляді. Програмою передбачається, що всі пропонувані практичні завдання у кожного студента повинні мати оригінальне візуальне рішення. Самостійна робота студентів спрямована на розробку ескізів, виконання

та завершення практичних завдань за зазначеною тематикою. Додаткових практичних завдань для самостійної роботи навчальна програма не передбачає.

4 семестр

1 тиждень.

Лекція 1. Історія виникнення писемності і шрифту. Класифікація шрифтів, їх побудова. Графема. Кегль. Розмірні параметри побудови шрифтових написів. [4, с. 28-45]

Практична робота 1. Виконання вправ на техніку написання шрифтових елементів.

Виконання прямих та нахилених ліній [4, с. 28-45]. Матеріали: аркуші паперу А3, графітні олівці НВ, В, лінійка, косинець, туш, пір'я.

Самостійна робота: виконання вправ.

2 тиждень Практична робота 1. Виконання вправ на техніку написання шрифтових елементів. Виконання рядків на основі трикутника, квадрата, кола. Виконання ритму навколо центру. [4, с. 28-45].

Самостійна робота: виконання вправ.

3 тиждень

Практична робота 1. Виконання вправ на техніку написання шрифтових елементів.

Виконання ритму навколо центру. Каліграфія. [4, с. 28-45].

Самостійна робота: виконання вправ.

4 тиждень

Лекція 2. Групи шрифтів за формою накреслення графем. Шрифти групи ГРОТЕСК.

Шрифти групи АНТИКВА. [2, с. 39-87].

Практична робота 2. Грецький та римський капітальні шрифти. [2, с. 39-87]. Матеріали: аркуші паперу А3, графітні олівці НВ, В, лінійка, косинець, туш, пір'я.

Самостійна робота: виконання грецького та римського капітального шрифтів.

5 тиждень

Практична робота 2. Кирилиця. [2, с. 39-87]

Самостійна робота: виконання шрифту «Кирилиця».

6 тиждень

Практична робота 2. Готичні шрифти та ломбардські версалі. [2, с. 39-87].

Самостійна робота: виконання написів готичним шрифтом.

7 тиждень

Лекція 3. Декоративні шрифти, їх стилістика, формоутворення. Загальна образність, композиція. [4, с. 45-137].

Практична робота 3. Декоративний акцидентний шрифт. Ескізування. Розробка візуального образу шрифту. [4, с. 45-137]. Матеріали: аркуші паперу А3, графітні олівці НВ, В, лінійка, косинець, туш, пір'я, акварельні фарби, пензлі 01, 02, 04.

Самостійна робота: розробка ескізів до акцидентного шрифту.

8 тиждень

Практична робота 3. Декоративний акцидентний шрифт. Написання літер шрифту. [4, с. 45-137].

Самостійна робота: виконання літер акцидентного шрифту.

9 тиждень

Практична робота 3. Декоративний акцидентний шрифт. Завершення роботи. [4, с. 45-137].

Самостійна робота: завершення роботи над акцидентним шрифтом.

10 тиждень

Лекція 4. Образність шрифтових гарнітур у мистецтві графічного дизайну. Образні можливості інтерпретації шрифтів. [4, с. 119- 157].

Практична робота 4. Лєтерінг. Літера- образ. Слово-образ. Монограма. Ініціали заглавних буквць. Створення сторінки стародавньої рукописної книги. Ескізування. Пошук образного рішення. [4, с. 119- 157]. Матеріали: аркуші паперу А3, графітні олівці НВ, В, лінійка, косинець, туш, пір'я, акварельні фарби, пензлі 01, 02, 04.

Самостійна робота: розробка ескізів до сторінки стародавньої книги.

11 тиждень

Практична робота 4. Розробка композиції сторінки стародавньої книги. Прорисовка заглавної буквиці, написання тексту. [4, с. 119- 157].

Самостійна робота: написання тексту сторінки.

12 тиждень

Практична робота 4. Виконання сторінки у кольорі. Завершення роботи. [4, с. 119- 157].

Самостійна робота: завершення роботи.

13 тиждень

Лекція 5. Виразність шрифтових композицій. Типографіка. [4, с. 192-256]

Практична робота 5. Шрифтовий плакат. Перегляд аналогів. Розробка ескізів. [4, с. 192-256].

Матеріали: аркуш паперу А2, графітні олівці НВ, В, лінійка, косинець, туш, пір'я, акварельні фарби або гуаш (на вибір), пензли 01, 03, 05.

Самостійна робота: розробка ескізів до шрифтового плакату.

14 тиждень

Практична робота 5. Пошук образного рішення. Підбір і розробка шрифтів. [4, с. 192-256].

Самостійна робота: виконання плакату олівцями.

15 тиждень

Практична робота 5. Пошук композиційного рішення. Прорисовка елементів і деталей. [4, с. 192-256].

Самостійна робота: виконання плакату олівцями.

16 тиждень

Практична робота 5. Композиційне розміщення візуальних елементів та шрифтових блоків в форматі. Прорисовка елементів і деталей. [4, с. 192-256].

Самостійна робота: виконання плакату олівцями.

17 тиждень

Практична робота 5. Пошук колірного рішення. Виконання плакату у кольорі. [4, с. 192-256].

Самостійна робота: виконання плакату у кольорі.

18 тиждень

Практична робота 5. Виконання плакату у комп'ютерній програмі. Завершення роботи. [4, с. 192-256].

Самостійна робота: завершення роботи.

5 семестр

1 тиждень

Лекція 1. Особливості графічного формоутворення фірмового стилю. Традиції та символіка колірного рішення при створенні об'єктів фірмового стилю. [3, с. 69-88].

Практична робота 1. Формування образу фірмового стилю, його стилістики та графічного наповнення по обраній тематиці. Пошук образного рішення. Розробка ескізів. [3, с. 69-88]

Самостійна робота: виконання ескізів.

2 тиждень

Практична робота 1. Розробка ескізів логотипу. Створення фірмового знаку або логотипу, як основи графічної побудови фірмового стилю. Варіативна побудова фірмового знаку або логотипу на різних фонах. [3, с. 69-88].

Самостійна робота: виконання ескізів логотипу, фірмового та товарного знаків.

3 тиждень

Практична робота 1. Розробка ескізів логотипу. Створення фірмового знаку або логотипу у кольорі. Робота в комп'ютерних програмах. [3, с. 69-88].

Лекція 2. Композиційна організація об'єкту дизайну як художньо- графічної системи. [1, с. 279-321].

Самостійна робота: завершення розробки логотипу, фірмового та товарного знаків.

4 тиждень

Практична робота 1. Підбір колірної гами, шрифтів. Відтворення стилістичної єдності фірмового стилю у всіх об'єктах дизайну. Ескізування колірного рішення. [4, с. 95-139].

Самостійна робота: виконання ескізів.

5 тиждень

Практична робота 1. Створення образу фірмового стилю за допомогою колірно-графічних елементів, текстур, патернів та інше. Підбір текстур, розробка патернів. [4, с. 95-139].

Самостійна робота: розробка патерних визерунків.

6 тиждень

Практична робота 1. Виконання патерних визерунків в компютерних програмах.

[4, с. 95-139].

Самостійна робота: завершення роботи над створенням патерних визерунків

7 тиждень

Практична робота 1. Розробка поштового блоку фірмового стилю. Створення фірмового конверту, бланку, папки, визитівок. [1, с. 279-321]. Розробка ескізів. Пошук композиційного рішення.

Самостійна робота: виконання ескізів.

8 тиждень

Практична робота 1. Розробка поштового блоку фірмового стилю. Робота в комп'ютерних програмах. [1, с. 279-321].

Самостійна робота: розробка елементів поштового блоку у компютерних програмах.

9 тиждень

Практична робота 1. Розробка поштового блоку фірмового стилю. Робота в комп'ютерних програмах. Завершення роботи. [1, с. 279-321].

Самостійна робота: завершення роботи.

10 тиждень

Лекція 3. Шрифтові характеристики та наповнення фірмового стилю. [4, с. 112-149]

Лекція 4. Види графічного формоутворення візуального простору фірмового стилю. [4, с. 112-149].

11 тиждень

Практична робота 1. Розробка об'ємних елементів фірмового стилю. Створення фірмових об'ємних елементів фірмового стилю (буклети, пакети, види упаковок). Ескізування. Пошук об'ємно-пластичного і композиційного рішень. [4, с. 112-149].

Самостійна робота:

12 тиждень

Практична робота 1. Розробка об'ємних елементів фірмового стилю. Створення буклету в комп'ютерних програмах. [4, с. 112-149].

Самостійна робота:

13 тиждень

Практична робота 1. Розробка об'ємних елементів фірмового стилю. Створення пакетів і упаковок у комп'ютерних програмах. [4, с. 112-149].

Самостійна робота:

14 тиждень

Лекція 5. Формування масштабних співвідношень у графічному просторі фірмового стилю, застосування зорових ілюзій. [3, с. 234-311].

Практична робота 1. Розробка зовнішньої реклами. Формування рекламного супровіду на елементах зовнішньої реклами. (білборд, сіті-лайт, лайт-бокс, реклама на брендмауері, на транспорті, пневмореклама, фасадні сітки –банери). [3, с. 234-311]

15 тиждень

Практична робота 1. Розробка зовнішньої реклами. Формування рекламного супровіду на елементах зовнішньої реклами. (білборд, сіті-лайт, лайт-бокс, реклама на брендмауері, на транспорті, пневмореклама, фасадні сітки –банери). Виконання ескізів зовнішньої реклами. [3, с. 234-311].

Самостійна робота:

16 тиждень

Практична робота 1. Розробка зовнішньої реклами. Виконання у комп'ютерних програмах візуалізації білборду, сіті-лайту, вивіски, тощо. [3, с. 234-311].

Самостійна робота:

17 тиждень

Практична робота 1. Компонування продукції на форматі А2. Друк. Завершення роботи.

Самостійна робота: завершення роботи.

18 тиждень

Екзамен.

Посилання на рекомендовані джерела

1. Візуальні комунікації в рекламі та дизайні. Під редакцією Пігулевського В.О. і Овруцького А.В. Х, Гуманітарний центр. 2015. 279-321 с.
2. Губаль Б. Композиція в дизайні .Одно- , дво -і тривимірний простір. Івано-Франківськ. Тернопіль, ТЦ Матвей. 2011. 112-197 с.
3. Дебнер Д. Школа графічного дизайну. М, Рипол класик. 2007. 58-143 с.
4. Лесняк В.І. Графічний дизайн Основи професії. Київ, Біос Дизайн Букс. 2007.28-256 с.

Умови допуску до підсумкового контролю

Підсумковий контроль знань і вмінь здійснюється шляхом перевірки наявності і виконання практичних робіт. Підсумковою формою контролю опанування і закріплення знань з дисципліни є заліковий перегляд, що проводиться по закінченню семестру. Загальна оцінка виставляється за результатом перегляду. На оцінку може позитивно вплинути творчий підхід студента до розробки і виконання робіт.

Підсумковий контроль

В організації навчального процесу під час вивчення дисципліни застосовують підсумкову форму контролю як розрахунок середньої оцінки з усіх поточних робіт для семестрового проміжного контролю, або проведення заліку. Контроль виконується за критеріями у таблиці.

Оцінка за нац. шк.	ECTS	Критерії оцінювання виконання П і ППР.
Відмінно	A	Студент в повному обсязі опанував матеріал практичного та самостійного курсу, проявив креативне мислення та творчий підхід при виконанні завдань, логічно обґрунтував послідовність виконання необхідних етапів створення графічних робіт, професійно виконав усі етапи завдання.
Добре	B	Студент добре опанував обсяг матеріалу практичного та самостійного курсу, якісно і творчо підійшов до виконання усіх поставлених завдань, але при цьому робота має незначні недоліки.
Добре	C	Студент в цілому добре опанував матеріал практичного та самостійного курсу, творчо підійшов до виконання більшості поставлених завдань, але виконана робота має суттєві недоліки.
Задовільно	D	Студент в недостатньому обсязі опанував матеріал практичного та самостійного курсу, вирішив в цілому основні поставлені завдання, але виконана робота має помилки, значні недоліки (неякісна графічна подача, неохайність, недотримання правил та прийомів композиції та виконання в цілому, тощо).
Задовільно	E	Студент в недостатньому обсязі опанував матеріал практичного та самостійного курсу, вирішив в цілому основні поставлені завдання, але виконана робота має багато значних недоліків (відсутність змістовного аналізу аналогів, неохайність, помилки та недотримання техніки виконання роботи, несвоєчасна подача виконаної роботи на заліковий перегляд без поважної причини тощо).

Незадовільно	FX	Студент не опанував матеріал практичного і самостійного курсів. Представлена робота є незавершеною.
	F	Студент не опанував матеріал практичного і самостійного курсів. Робота не виконана.

Політика освітнього процесу

Активна участь в практичних заняттях, дотримання графіків виконання етапів практичних робіт та здачі готових проектів, самостійна робота здобувача при підготовці до всіх видів аудиторних занять, присутність на консультаціях. Здобувачі зобов'язані дотримуватись принципів академічної доброчесності при виконанні практичних робіт, складання заліку. Робота, яка виконана після встановлених викладачем термінів, не приймається. Під час всіх видів аудиторних занять здійснювати телефонні дзвінки забороняється. Заборонено копіювання вже існуючих аналогів за заданими темами.